

Г. Д. Зленко

Епік Григорій Данилович

ЕПІК Григорій Данилович (04(17). 01. 1901, с. Кам'янка, нині у складі Дніпропетровська – 03. 11. 1937) – письменник. Закін. Кам'ян. нар. училище (1916). Відтоді працював у залізн. майстернях на ст. Катеринослав (нині Дніпропетровськ). Брав участь у рев. виступах робітників. Від 1920 – секр. Полтав. губерн. комітету комсомолу, голова повіт. виконав. комітету. Від 1924 – у Харкові: гол. ред. видавництва «Червоний шлях» та Держ. видавництва України. Навч. в Інституті червоної професури (1925–29). У 1929–30 очолював Держ. видавництво худож. літ-ри. Член Спілки селян. письменників «Плуг», від 1926 – ВАПЛІТЕ, Пролітфронт, від 1931 – ВУСПП. У літ. дискусії 1925–28 підтримував позицію М. Хвильового. Дебютував зб. віршів-дум «Червона кобза: Думи про червоне козацтво» (П., 1923). Серед його творів – п'єса «Кров на Лені» (Х., 1925) про криваву розправу цар. військ 1912 над страйкарями сибір. золотокопальні; роман «Без ґрунту» (Х., 1928; 5-е вид. – 1932), у якому тавровано пристосуванців – «папероїдів», котрі виробили власну систему існування: цілковита покора сильним і нещадне гноблення слабших. Роман «Перша весна» (Х.; К., 1931; 9-е вид. – 1934) присвяч. колективізації; за її апологетикою відчувається, однак, складність процесу та фактич. опір селянства. Невдалим назвав сам Е. роман «Петро Ромен» (Х.; О., 1932), написаний ним на заклик створити позитив. образ молодого робітника. Брав участь у діяльності сценар. відділу Всеукр. фотокіноуправління, за його сценарієм (у співавт. з В. Омельченком) на Ялтин. кіностудії знято стрічку «Трипільська трагедія» (1926, реж. А. Анощенко) – оповідь про бойовий похід комсомольців Київщини проти повстан. загонів отамана Зеленого. До популяр. творів укр. кінематографу для дітей належить кіноповість Е. «Дочка партизана» (у співавт. з В. Данилевичем; 1935, реж. О. Маслюков та М. Маєвська, Одес. кіностудія «Українфільм») – офіц. версія класової боротьби в укр. селі під час бойових дій 1918–20. 5 грудня 1934 Е. заарештовано і за звинуваченням у терорист.

діяльності засуджено до 10-ти р. ув'язнення, покарання відбував на Соловках. 9 жовтня 1937 особл. трійкою НКВС засудж. до розстрілу. Після реабілітації 1956 вийшли зб. «Твори» (1958), роман «Перша весна» (1971) та створ. Е. в ув'язненні для сина «“Роменова абетка” з Соловків» (1993; усі – Київ). Окремі його твори перекладено рос., білорус., польс., молд., євр., нім. мовами.

Основні твори

Терешко: Оповідання. К., 1924; Дев'яте січня в клубах молоді. Х., 1925; Ленінським шляхом: Оповідання. Х., 1925; Полохливої ночі: Три оповідання. Х., 1925; На зломі: П'ять оповідань з робітничого життя. Х., 1926; В снігах: Оповідання. Х., 1928; 1929; Х.; О., 1933; Зустріч: Повість. Х., 1929; Облога: Зб. оповідань. Х., 1929; Непія: Повість. Х., 1930; Радіоаматор: Оповідання. К.; Х., 1930; Том сатири: Оповідання. Х., 1930; Чорний Борух: Оповідання. Х.; О., 1930; Під лісом: Оповідання. Х., 1931; Твори. Х., 1932. Т. 1; 1933. Т. 3.

Рекомендована література

1. Килимник О. В. Григорій Епик. К., 1960;
2. Ротач П. П. Про перебування Г. Епіка в Полтаві // РЛ. 1967. № 10;
3. ...З порога смерті...: Письменники України – жертви сталінських репресій. Вип. 1. К., 1991;
4. Савка М. Епик Григорій Данилович // Укр. журналістика в іменах. Л., 1994. Вип. 4;
5. Остання адреса: Розстріли соловецьких в'язнів з України у 1937–1938 рр.: У 2 т. К., 2003.

Бібліографічний опис:

Епік Григорій Данилович / Г. Д. Зленко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-17936>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).